

De dood van Balder

klas 4

Rimbert Moeskops

Toneelstuk klas 4 -De dood van Balder (in stafrijm)

Scène 1 -Balder in Asgaard

Balder Vergaan is mijn glimlach, groot is mijn smart,
duidelijk droomde ik: mijn dood is nabij.
Sol te zien stijgen, stralend en fel...
hoe menigmaal mocht ik dat 's morgens beleven...
Afgelopen, uit, ik moet Asgaard verlaten!
En niemand vernam nog dit nare bericht.
Hel wacht... en Walvader... weet niets...

Frigga Zoonlief, zeg op, welke zonde bedrukt je?
Balder, je blik! Je verbergt ons iets!
Mag ik, als je Moeder, mijn meeleven tonen...?
Kom, verklaar wat die koude beduidt!
Vertel welke toestand je trekken misvormt!

Odin Zeker, wij zien dat de zorg je beet heeft,
geenszins ontgaat ons je grauwe gelaat!
Wellicht gelukt het verlichting te brengen...

Balder Vader, je vraagt naar het vreselijkste van alles!
Oh moeder, je mag de misère niet horen!
Duisternis drukt mij zo danig terneer...
Het licht dat verliet mij; mijn lot is zo zwaar...
Duister mijn dromen, donker mijn geest...

Odin Aantreden Asen, ieder moet komen!
Opschieten! Anders is alles te laat!

Azen Wat? Waar? Wie? Hoe?

Odin Mijn telg vertelde mij zeer tragische dingen,
zijn dromen vol duisternis duiden op kwaad;
Ruzie, ramspoed, razernij en woede
wachten ons, wie weet er wat moet gebeuren?

Heimdall Odin, Alvader, oh eerste der Goden,
als Gij ons geenszins geeft Uwe raad-
dan staan wij stom, sprakeloos, hulpeloos...

Odin Sleipnir bestijg ik en spoed mij dan henen,
een razende rit op mijn ros zal ik gaan
en mij wenden tot de Wala, de wijze vrouw!

Loki Nu lach ik, allang overleedt zij, die wijze,
hoe brengen haar botten de hoodschap die ge zoekt?
Me dunkt: een kadaver dient U met raad...?!
Een lijk, een...

Odin Loki, loslippige dwaas!
Stil! Jouw spot verstart iedere hoop! -
Naar de wijze Wala wil ik nu reizen.

Frigga Oh Odin, vol ongeduld zullen wij allen hier wachten,
ach breng voor Balder de beste raad terug!
(allen af, Heimdall houdt de wacht)

Scène 2 -Het gesprek met de Wala

(de rit op Sleipnir, langs de huilende hond bij Helheim, naar de doodkist, waarin de Wala ligt)

Odin (half zingend) Ontwaak Wala, ontwaak wijze vrouw!
De smart dezer stonde verslaapt men toch niet!
Keer weer, wijze Wala, ontwaak wijze vrouw...

Wala Gaat, vergeet me, gij gunt me mijn dood niet,
ik wil niet ontwaken, ga weg hier van mij!
Wie durft toch een dode zo danig te storen?

Odin Wegtam, aan wegen gewende ben ik.
Verkondig mij kort, wie komt hier in Helheim?
Wie, dunkt U, dekt men de dis zo met goud?

Wala Deze lof geldt de Lichtgod, maar laat mij nu slapen!

Odin Slaap niet, spreek! Hoe sterft dan Balder?
Wie verband toch Balder naar dit boze rijk?

Wala Ha! Hödur zendt Helwaarts zijn broeder Balder:
het lot van de Lichtgod! Maar laat mij nu slapen!

Odin Wacht nog, wie zal wreken Balders dood?

Wala Wali wreekt Walvaders zoon,
ongekamd, ongewassen, zoëven geboren.
Gaat gij nu, gunt mij mijn slapen!

Odin Wacht! Wie wil niet wenen om Balders dood?

Wala Wat?! Hoe weet gij...?! Walvader zijt gij!
Enkel Odin, geen ander kan dit weten!
Niets zult gij vernemen, nooit meer zal ik spreken... (en gaat weer in de kist liggen en schuift deksel toe)

Scène 3 -Odin terug in Asgaard

Odin Vergeefs ging ik de gruwelijke tocht:
niemand neemt het noodlot meer weg.
De dis is gedekt, men denkt in Helheim
al gauw de glanzende gast te onthalen.

Frigga Odin, als wij alles ter wereld:
mensen en monsters, elementen en metalen,
draken en dwergen, dingen en planten,
stuk voor stuk smeken te beloven
niet te ontnemen, nu of later
het leven van onze liefste, het lot keert zich!

Odin Zeker, wat gij zegt zal hem redden;
onmiddellijk moeten wij deze missie ondernemen.

Frigga Ik deel mijn dienstmeisjes dadelijk mede
het waardevolle werk dat ik wens dat zij doen.
Snotre, Syn en de snelle Gna!
Eire en alle andere meisjes!
Het lot van de Lichtgod ligt in jullie handen,
spoed je door de schepping, zo snel als je kunt,
en smeeke ieder schepsel: Spaar Balder!

Eira Meesterlijk! Onmiddellijk maken wij ons van hier.
Zorgvuldig vragen wij het vuur en het water,
het ijzer, de ertsen en het edelgesteente,

de homen, de bergen, de beken en rivieren,
de...

Gna   Waarom die woorden, wacht toch niet langer!
Snotre   StaaK toch je spreken; wij snellen van hier!

Scène 4 -De tocht door de wereld

Snotre   Gij water en wolken en wellen, zeg op:
              denkt gij de verdrinkingsdood aan Balder
              te onthouden; helpt gij hem eeuwig
              zijn leven als Lichtgod te leiden in vrede?
Water   Graag geven wij deze gulle belofte,
              die bovenstebeste Balder hoeft niet
              de verdrinkingsdood te duchten, wij zweren het!
Snotre   Dank, grote dank voor deze daad jegens Balder.
Eira   Gij vergiffen, groen en geel en rood
              ik bid U, brengt gij Balder geen reden
              angst voor U uit te moeten staan;
              belooft gij het leven van de Lichtgod te sparen?
Giffen   Zeker, wij zullen de zoon van Odin sparen,
              heus, hoogst behaaglijk kan hij
              de grootste giffen gretig verzwelgen.
Eira   Dank, grote dank voor deze daad jegens Balder.
Fulla   Scherp staal, snedig ijzer,
              gij wonder der wapenen, weet dat ik U
              smeeK om schild en bescherming voor Balder.
Ijzer   Wij zweren, zonder zorgen kan hij
              het scherp der snede stevig aanpakken;
              en wil men hem woest een wonde toebrengen
              dan hoeft hij huid noch haar te vrezen.
Fulla   Dank, grote dank voor deze daad jegens Balder.
Gna   Oh yuur, Uw ylammen yrezen wij,
              belooF toch Uw lekkende, laaiende tongen
              te verbieden Balder te branden of kwetsen.
Vuur   Zeker zal ik de zoon van Odin sparen,
              mijn hitte verhinder ik zijn huid te raken;
              koelte en knusheid kent hij slechts nog.
Gna   Dank, grote dank voor deze daad jegens Balder.
Vara   Oh rustende rotsblokken en rollend gesteente,
              wij zoeken zekerheid, zeg ons, spaart gij
              thans en in de toekomst de telg van Odin;
              zult gij met Uw zwaarte zijn zoon niet doden?
Gesteente   Het...doet...ons deugd...dat te...beloven.
Vara   Dank, grote dank voor deze daad jegens Balder.

Scène 5 -Het feest en de onverwachte dood van Balder

Dienaressen   Juicht en jubelt: het juk is afgeworpen;
              alles en ieder, in en rond Midgaard
              belooFde het leven van de Lichtgod te sparen!
Loki   Mogen wij onmiddellijk ons meten met Balder,

hem slaan, hem steken, het staal op hem werpen?
 Thor Geweldig: een wild en woest feest!
 Tyr Werpt met het wapen naar wens of beste kunde!
 Freyr Vergeef hem met gif, gooi hem met rotsen!
 Heimdall Kom in een kring, dan kunnen we alles zien!
 (ze gooien met wapens van schuimrubber)
 Thor Een rots! Hoera, het raakt hem niet!
 Tyr Mijn dolk- driebubbel raak!
 Freyr Mijn speer, stevig staat hij daar!
 Heimdall Vuur aan zijn voeten, de vlammen knetteren!
 Thor Niets of niemand ontneemt hem het leven!
 (terwijl de Godinnen spreken, gaan de Goden door)
 Idoen Merk hoe die mannen als musjes kwetteren...
 Nanna Als kauwtjes die krakelen om een korstje brood.
 Freya Zielig hoor, zo zot als ze zwaaien en springen.
 Idoen Maar ik ben wel blij, dat Balder blijft leven,
 anders hadden mijn appels ook niet langer zin.
 Loki (als oude vrouw) Hoe jolig juichen de jeugdige Asen,
 wat vieren zij vief en vrolijk vandaag?
 Frigga Ieder heeft de eed afgelegd en dus
 blijft onze beste Balder in leven.
 Loki Iedereen en alles heeft de eed gezworen?
 Frigga Er wast ten Westen van Walvaders hal
 de maretak, die wij meenden te mogen vergeten.

 Loki Hödur, hoe houd je die heisa uit:
 je doet aan de dolle driestheid niet mee?!
 Hödur Blind geboren blijf ik nu achter;
 onmogelijk te mikken op mijn mooie broer...
 Loki Laat je dan leiden, het lukt ons samen wel!
 Hödur Ja, dan jubelen en juichen ze om mijn schot!
 (het schot met de pijl en boog)
 Een stilte slechts, ik snap het niet...
 (durende stilte...)
 Nanna Onmogelijk, dit mag niet, mijn lieve Balder,
 gestorven, verslagen, wie schenkt mij genade?!
 Freyr Wij wensen geen wraak op gewijde grond...
 Freya Walvader, wat kunnen wij hier nog doen?
 Odin ... (en ook de andere Asen blijven lange tijd stil)
 Loki (van ergens achter de coulissen)
 Ook Balder is niet geboren om te blijven leven! Ha!

EINDE -- DOEK